

JEAN LEUNE

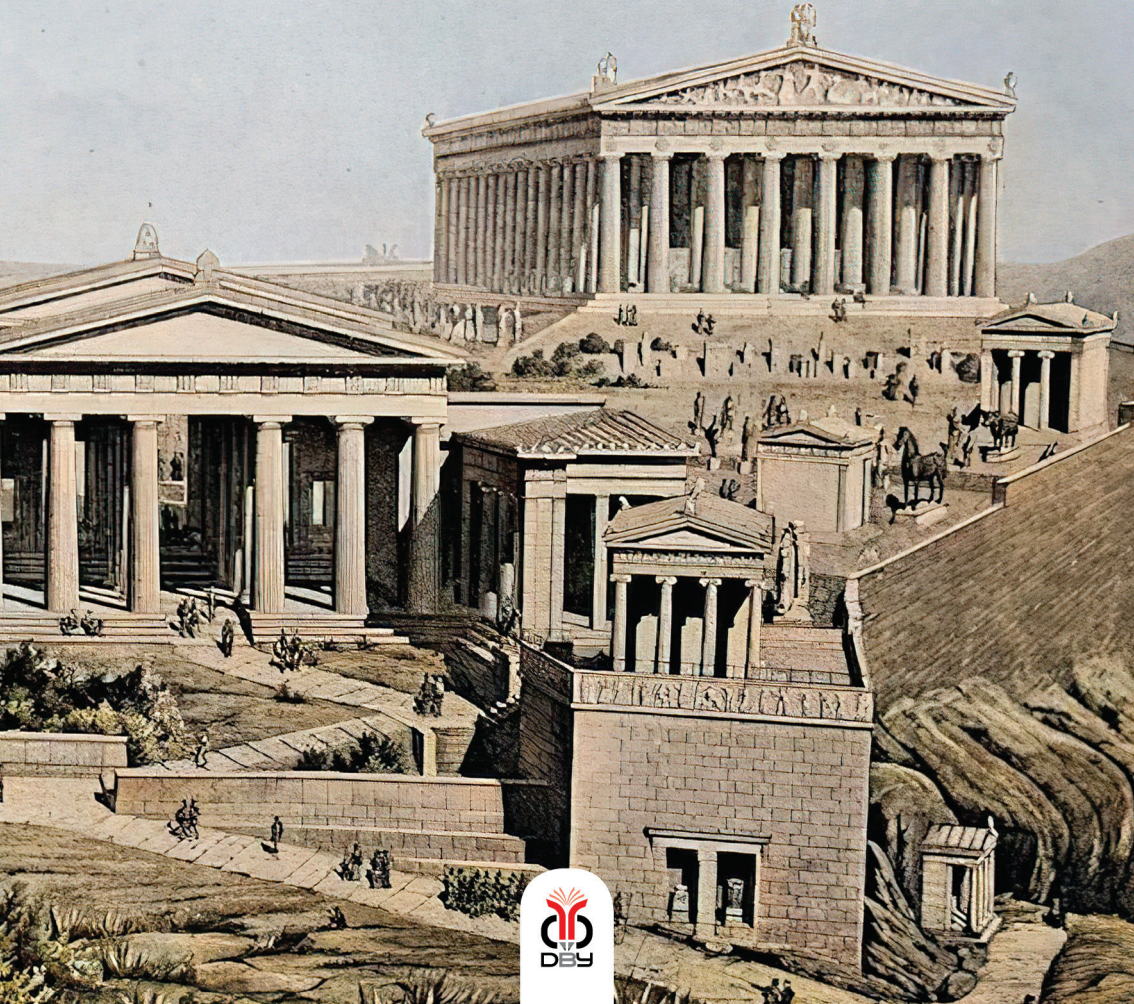
DAİMA HİLEKÂR

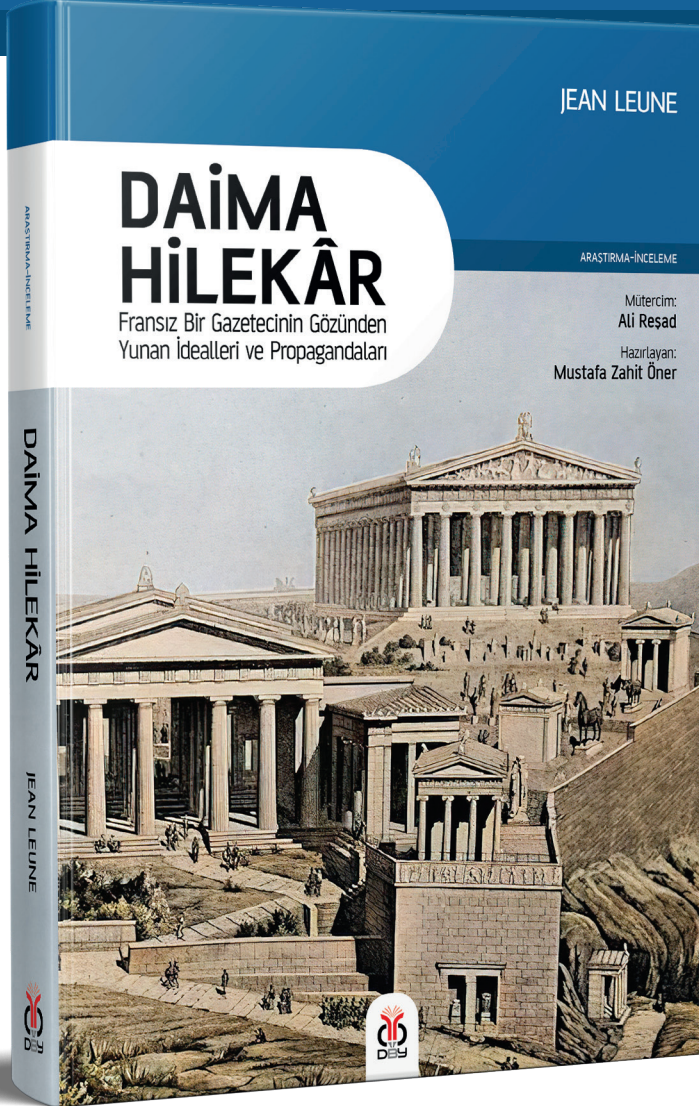
Fransız Bir Gazetecinin Gözünden
Yunan İdealleri ve Propagandaları

ARAŞTIRMA-İNCELEME

Mütercim:
Ali Reşad

Hazırlayan:
Mustafa Zahit Öner

JEAN LEUNE

DAİMA HİLEKÂR

Fransız Bir Gazetecinin Gözünden
Yunan İdealleri ve Propagandaları

ARAŞTIRMA-İNCELEME

Mütercim
ALİ REŞAD

Hazırlayan
MUSTAFA ZAHİT ÖNER

© 2020, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™
Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 128

Araştırma-İnceleme: 26

ISBN 978-625-7760-28-7

Sertifika No: 18188

1. Baskı: İstanbul, 2020

Kitabın Orijinal Adı: *L'éternel Ulysse, ou la Vie aventureuse d'un Grec d'aujourd'hui*

Kapak Fotoğrafı: Atina Parthenonu

Yazar:

Jean Leune

Mütercim:

Ali Reşad

Yayın Yönetmeni:

İrfan Güngörür

Hazırlayan:

Mustafa Zahit Öner

Editör:

Nuh Muaz Kapan

Sayfa/Kapak Düzeni:

DBY Ajans

Baskı/Cilt:

Mikyas Basım Yayın Matbaacılık

(Sertifika No: 35532)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Leune, Jean

Daima Hilekâr: Fransız Bir Gazetecinin Gözünden Yunan İdealleri ve Propagandaları

/ Jean Leune ; Mütercim: Ali Reşad ; Hazırlayan: Mustafa Zahit Öner

İstanbul : DBY Yayınları, 2020.

368 s. ; 15,0 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 128) ___ Dizin var

ISBN 978-625-7760-28-7

1- Tarih 2- Yakın Tarih 3- Yunan İdealleri 4- Yunan Propagandaları

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul

Tel. - Faks: +90 212 526 98 06

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

İçindekiler

Kısaltmalar.....	7
Önsöz.....	9
Jean Leune (1889-1944).....	13
Ali Reşad Bey (1877-1929).....	17

METİN

Daima Hilekâr

Okuyucularımıza Birkaç Söz.....	23
---------------------------------	----

BİRİNCİ CİLT

Athena'nın Tebessümü	31
Gemi Kumsalda.....	45
Atina	45
İstanbul.....	63
Giresun.....	66
İstanbul.....	74
İzmir.....	92
Yunanistan Büyüyor	94

Süslenen Gemi - Bizans'a Doğru	110
Balkan Muharebeleri.....	110
Epir'de.....	118
Selanik.....	173
Atina.....	173
Napoli.....	176
Marsilya.....	176

İKİNCİ CİLT

Yunanlılara Uygun Bir Rüzgâr	181
Gemi İstikamet Değiştiriyor.....	181
Avrupa Harbi	222
Ayasofya Önünde	318
İstanbul.....	322
Fotoğrafların ve Haritaların Kaynakçası	349
Dipnotlar İçin Bibliyografya	353
Dizin	359

Önsöz

Bu kitap tarihî olarak Anı, Hatırat, Günlük, İnceleme ve Gezi türlerinden esintiler taşımakla birlikte Anı, Hatırat ve İnceleme türleri açısından çok baskındır. Elbette ki Jean Leune'nin bu üslupta bir eser kaleme almasında gazeteci olmasının çok önemli bir yeri vardır. Çünkü Leune, bu kitabı 1911'de Paris'te başlatıp 1922 yılındaki Millî Mücadele'nin zaferi sonucunda Yunanistan'da gerçekleştirilen "11 Eylül Devrimi" ile Kral Constantine'nin devrilip eski Başvekil ve generallerin kurşuna dizilmeleri ile sonlandırıyor.

Jean Leune, 11 yıl gibi bir süre zarfında Yunanlılar ile çok sıkı bir teşrik-i mesaide olması hasebiyle de merkezinde Yunan milletinin olduğu olayları -ki bu olaylar, Fransa'da Yunanlılar ve bunların propagandaları, Fransa'nın ve daha sonra da İngiltere'nin Yunanistan'a yardımları, Balkan Harpleri sırasında gazeteci olarak Yunanistan ordusunda bulunması ve bu sırada gördükleri, I. Dünya Harbi esnasında Yunanistan'ın durumu ve faaliyetleri gibi daha birçok vak'alar- bir gözden geçirme, önemli gördüğü yerleri en ince ayrıntısına kadar detaylandırma ve yer yer karşılıklı diyaloglar hâlinde vermesi ile o günü yaşıyormuş hissi veriyor. Ayrıca görüştüğü üst düzey devlet adamları hakkında bazen eğlenceli bazen ilgi çekici tahlillerde de bulunuyor.

Bu şekilde Yunanlıları özel ve resmî hayatlarında tanımış biri olan Jean Leune'nun bu kitabı, dikkatle okunduğunda Yunanlıları tanımak, değerlendirmek ve propaganda araçlarını görmek açısından

büyük bir ders ve ibretler silsilesi sunmaktadır ki bu, günümüz Yunanistan'ı tanımak ve ona göre değerlendirmek içinde geçerlidir. Ayrıca yazar, isminden de anlaşılacağı üzere kitabında özellikle Yunanlıların hilekârlıkları ve düzenbazlıkları üzerinde durmaktadır. Tam burada Yunanistan'da 1855-1857 yılları arasında Fransız Elçisi olarak görev yapmış La Gorce'nin şu birkaç cümlesi çok önemlidir:

“Yunanlılar... iki yüzlü değiller, hayasızdırlar. Onlar için önemli olan başarıydı, vasıta ne olursa olsun... Tarihlerinin her devrinde meyveyi almak için ağacı kesmişlerdir. Geleceği açgözlülüğe feda etmişlerdir. Altın yumurtlayan tavuklarını boğmuşlardır... Yunanlılar tarihlerinin en uzak devirlerinde bile haydut ve korsandırlar.”¹

Tüm bunlara ilaveten Ali Reşad Bey, Avrupa neşriyatını iyi takip ederek kitabın yayınlanmasından bir sene sonra önemine binâen Türkçe'ye tercüme etmesi ise takdire şayandır. Ali Reşad Bey yaptığı tercüme başına I. ciltte, *“Türkler Aleyhinde Yunan Propagandası; Megali İdea, Bizans, Ayasofya, İstanbul Rüyalari”*; II. ciltte ise *“Yunan-İngiliz İtilaflı; Cihan Harbi'nin Doğu'ya Taalluk Eden En Gizli ve Meraklı Noktaları; Türkiye Aleyhine Askerî Harekât; Türkler Aleyhinde Yunan Propagandası; İstanbul'un İşgali; Millî Hükümetimizin Teşekkülü İle Sulh Müzakereleri; Yunanlıların Anadolu'daki Hezimetleri; Büyük Zaferimiz”* alt başlıklarını koyarak Fransız müellifin yazdıklarını bir nevi özetliyor.

Avrupa özelinde insanlığın Yunanistan'a nasıl baktığını, La Gorce'nin aşağıdaki kısa paragrafıyla siz değerli okuyuculara belirtmek isterim:

“Şefkatini, çocuklarının en haylazına hasreden çılgın bir ana gibi insanlık, Yunanlılara karşı yumuşak davranmış; ahlâk alanında olsun, toplum düzeylerinde olsun, işledikleri kötülükleri körükler gibi olmuştur.”²

¹ La Gorse, *Çağlar Boyu Yunanlılar*, çev. Doğu Araştırma Grubu, İstanbul 1986, Belge Yayınları, s. 368-369. Bu eser La Gorse tarafından *“Les Grecs a Toutes Les Epoques”* adıyla kaleme alınmış olup 1870 yılında Paris'te yayınlanmıştır.

² La Gorse, aynı eser, s. 13-14.

İşte günümüzde de Avrupa ve ABD, Yunanistan'ın -ne bir ek-sik ne de bir fazla olarak La Gorce'nin belirttiği gibi- yaptıkları bütün hatalarına ve kötülüklerine rağmen onları daha fazla körüklemektedir.

Bu kitap hakkında son olarak şunu söylemek gerekir ki Avrupa gündemini iyi takip ederek Yunanlıların Müslüman Osmanlı hakkında yaptıkları haksız propagandaları ve daha birçok detayı barındıran bu kitabı Ali Reşad Bey'in Osmanlı Türkçesi'ne yaptığı tercümeden günümüz Türkçesi'ne çevirip yayıma hazırladık. Ali Reşad Bey'in tercümesine sadık kalarak bizde Birinci ve İkinci Cilt olarak ayırdık. Ayrıca Ali Reşad Bey'in kaleme aldığı bir nevi Sunuş, Önsöz ve Giriş kısmı maiyetinde olan *“Okuyucularımıza Birkaç Söz”* başlığı altındaki Jean Leune'nin kitaba neden *L'éternel Ulysse* ismini verdiğini, Ali Reşad Bey'in neden kitabı tercüme ederken *Daima Hilekâr* başlığı ile tercüme ettiğini ve kısa bir Giriş ile bazı hatırlatmalar yaptığı bu önemli kısım, bizim bir *“Giriş”* yazısı yazmamıza gerek bırakmadığı için bizde bu kısmın kitabın başında aynen bırakılmasının faydalı olacağını düşündük. Ayrıca bu kısmın eveline Jean Leune ve Ali Reşad Bey'in kısa biyografileriyle eserlerinden bazılarını ekleyerek müellif ve mütercimim daha sağlıklı bir şekilde tanınmasını istedik.

Kitabın hazırlanışında ise temel aldığımız nokta, sadeleştirme yapmaktan ziyade metnin günümüzde rahatlıkla anlaşılabilmesini sağlamaktır. Bu nedenle metni Ali Reşad Bey'in üslubuna sadık kalarak günümüz Türkçesi'ne çevirdik. Bununla beraber kitap içerisinde fazlasıyla yabancı isimler ve yerler vardı. Bunlar arasından birkaç ismin ve yerin, kim ve tam olarak neresi olduğunu tespit edemediğimizden dolayı okunuşlarından da emin olmadığımız için bunların yanına ? (Likovan? gibi) koyduk. Ayrıca metnin içinde açıklanmaya muhtaç bir takım hususlar vardı. Bunların bazılarını Ali Reşad Bey kitabı tercüme ederken (*) işareti ile dipnotlarda vermişti. Bizde bunlara sadık kalarak mütercimim dipnotlarını bu şekilde muhafaza ederek diğer açıklanması gereken yerleri de numaralı dipnotlar yardımıyla vermeye çalıştık. Bunlar arasında yazarın 11 yıllık süre

içerisinde bulunduğu birçok şehrin, kasabanın ve adanın Osmanlı Devleti toprakları içerisinde nerede, hangi vilayete bağlı olduğunu, bugün hangi devletin sınırları içerisinde ve nerede bulunduğunun belirtilmesi; birçok terimin, tanımın ve kurumun açıklanması; tanıştığı veya kendisinden bahsettiği birçok kralın, padişahın, prensin, prensesin, başvekilin, bakanın, askerinin ve daha birçok önemli ismin kısa kısa bazen de detaylı biyografisinin yazılması; kitapta bahsi geçen muharebelerin kısa kısa bazen de detaylı olarak açıklanmasıdır ki biz bunları toplam 291 dipnotla açıkladık ve yazdık.

Ayrıca kitapta anılan birçok isimle birlikte bazı fotoğrafları ve Balkan Harpleri öncesi ve sonrası Balkanların sınırlarını gösteren iki haritayı çalışmamıza koyarak muhteva ve görsellik bakımından zenginleşmesini sağlayarak çalışmamızı tamamladık.

Son olarak ise fotoğraflar ve haritalar için bir kaynakça; dipnotları yazarken yararlandığımız kaynaklardan da bir bibliyografya³ hazırlayarak kitabın sonuna ekledik.

Tüm bunlara ilâveten metin çevirisini defalarca kontrol etmemize rağmen sehven, gözden kaçmış yanlış okumaların ve yazım hatalarının olması muhtemeldir. Bunun için siz değerli okuyuculardan özür diliyorum. Bununla birlikte bu hususta yapılacak iyi niyetli eleştirileri maa'l-memnu'niye değerlendirmeye hazır olduğumu da belirtmek isterim. Son olarak eserimin editörlüğünü yapan Nuh Muaz Kapan Bey ile çalışmamın yayınlanma sürecinde her türlü ilgi, yardım ve katkılarından dolayı İrfan Güngörür Bey'e teşekkürü bir borç bilirim.

Gayret bizden, tevfik yalnız Allah'tandır.

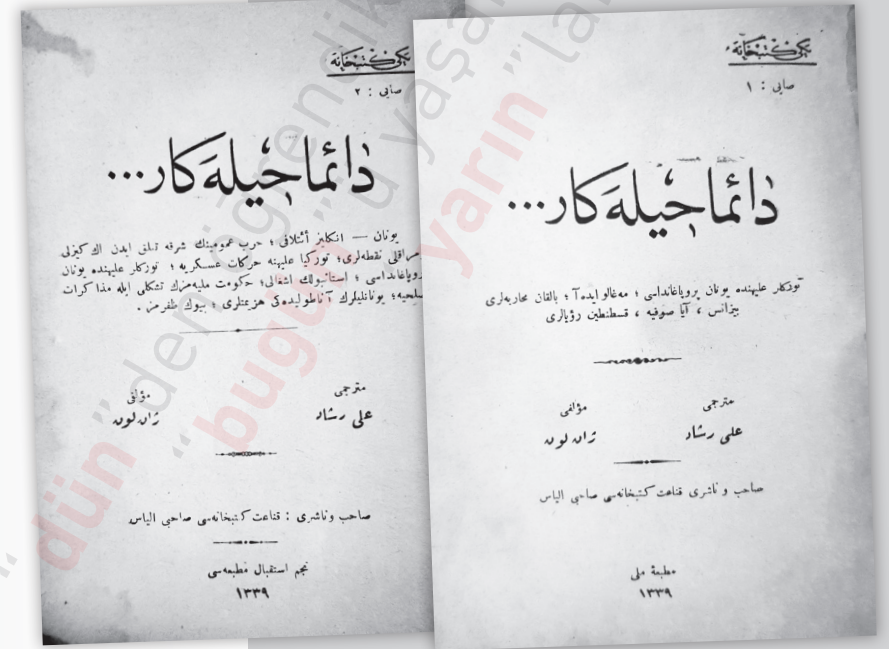
Mustafa Zahit ÖNER
Eskişehir, Eylül 2020

³ Burada şunu belirtmem gerekir ki yabancı birçok ismin biyografisini yazarken Türkçe Wikipedia gibi güvenilir olmadığı için ve başka da biyografisi konusunda bilgi alacak kaynak bulamadığım için İngilizce ve Fransızca Wikipediaları kullandım. Ayrıca iki madde için de olsa mecburen Türkçe Wikipedia'yı kullanmak zorunda kaldım.

Daima Hilekâr

Müellifi
Jean Leune

Mütercimi
Ali Reşad

Okuyucularımıza Birkaç Söz

Daima Hilekâr adıyla tercüme ettiğimiz bu kitabın Fransızcasındaki adı “*L'éternel Ulysse*” yani “*Müebbed Ulysse*”dir. Malum olduğu üzere Ulysse¹, Antik Yunan mitolojisinde hilekârlığı, ihtiyatkârlığı ve cüretkârlığı ile maruf bir kahraman olup İthaka adasının efsanevi lideridir. Antik Yunanistan’ın hayalci şairi Homeros’a isnat edilen pek meşhur iki eserinden biri olan İlyada’nın başlıca kahramanlarından biri Ulysse olduğu gibi Odysseia’nın mevzuunu da bilhassa Ulysse’in sergüzeşleri ve on sene serserice dolaştıktan sonra İthaka adasına geri dönüşü teşkil eder. Zaten Yunanca da Ulysse’in namı Odysseus’dur.

İlyada ve Odysseia Antik Yunanistan’ın ilk zamanlarında, muhtelif tarihlerde yetişen âşıkların halk arasında en fazla şöhret kazanan manzumelerinin hülasasından ibarettir ki Peisistratos zamanında toplanmış ve birleştirilmiştir. Bunların, güya şehirden şehre gezerek manzumelerini okuyan ihtiyar ve kör şair Homeros’a isnat edilmesi ise bir efsaneden başka bir şey değildir.

Şu bilgiçlik taslamayı affetmelerini okuyucularımızdan rica edeceğiz. Fakat kendilerinin bu eseri lutfen okudukları zaman Ulysse hakkındaki malumatlarını tazelediğimizden dolayı memnun kalacaklarından eminiz.

Ulysse’in babası, annesinin kocası Laertes yahut daha doğru bir rivayete göre annesinin âşığı Sisyphus idi. Daha çocukken hilekârlıkta

¹ Odysseus’a Fransızlar Ulysse demektedir.

kendini göstermiş olan Ulysse, akıl ve hikmet tanrıçası Athena'nın ilhamları ve nasihatleri ile hareket ederdi... Ulysse babasının, daha doğrusu Laertes'in hayatında İthaka kralı oldu. Penelope ile evlendi. Ondan Telemakhos isminde bir oğlu dünyaya geldi.

Anlatıya göre Antik Yunanlıların en büyük tanrısı olan Zeus bir gün kuğu kuşu şekline girerek Sparta krallarından birinin (Tyndareos) eşi olan Leda'nın yanına gitmiş. Zeus'un bu kadın ile aşk mahsulü olarak doğan Helen (Helena) ismindeki bir prenses, daha çocukken güzelliği ile o kadar şöhrat kazanmış ve güzelliği o kadar gü-rültülere sebep olmuş ki henüz on iki yaşında olduğu hâlde bir gün Diana Tapınağı'nda dans ederken tanrı Thesus kendisini kaçırmış. Kızın erkek kardeşleri Helen'i kurtararak baba evine getirmişler.

Sparta kralı Tyndareos, birçok hükümdarların kızına talip olduklarını görmüş ve ret cevabı alacakların kendisine düşman olmalarından korkar bir vaziyette taliplerin hepsini bir araya toplamış. Helen'in seçeceği eşin kim olacağı belli olduktan sonra diğer taliplerin kendisini müdafaa edeceklerine dair onlara yemin ettirmiş. İşte bu taliplerden biri de Ulysse imiş.

Helen kendisine eş olarak Menelaos'u seçmiş. Menelaos'un yokluğu zamanında Truva hükümdarı olan ve iş için Sparta'da bulunan Paris, kendisini Helen'e sevdirerek onu kaçırmış. Ardından onu Truva'ya götürmüş. İşte meşhur Truva muharebesinin sebebi de bu vak'a imiş.

Bütün Yunan hükümdarlarının toplanıp Truva'ya gitmeleri ve Helen'i harben kurtarmalarına karar verilmiş. Vaktiyle talipleri arasında bulunmuş olan Ulysse harp sözünü işitince yeminini unutmış, sefer zahmetinden kurtulmak için güya deli olmuş. Bir şahıs Ulysse'in bu hilesini anlamış ve bir gün Ulysse tarlada çift sürerken küçük oğlu Telemakhos'u öküzlerin önüne bırakmış. Bunun üzerine Ulysse, delilikten vazgeçerek Truva harbinin en hararetli savunucusu olmuş.

Menelaos ile birlikte Truva'ya gitmiş. Şehir muhasara edilmiş ve muhasara on sene sürmüştü. Ulysse bu muhasara esnasında hilekârlıktaki fevkalâde maharetini ispat etmiş. Kadın kıyafetinde

saraya mı girmemiş, dilenci kıyafetinde Truva tapınağına giderek orada bulunan tılsımı mı çalmamış; sonuçta, her şeyde muvaffak olmuş. Nihayet tahtadan büyük bir at yapmış. Bunun içine arkadaşlarıyla beraber girmiş. Yunanlılar güya geri çekilir gibi yapmışlar. Truva ahali de tahta atı görünce içeriye almışlar. Atın içindeki adamlar dışarıya çıkarak kaleyi zapt etmişler.

Ulysse hile ile Truva'nın zaptına yardım ettikten sonra memleketine dönmek istemiş. On sene adadan adaya, denizden denize gezmiş, Odyssea'da tasvir edilen çokça sergüzeştler geçirmiş. Nihayet İthaka adasına gelmiş.

Gelmiş ama yine rahat duramamış. Teselya'ya² seyahate çıkmış. Eşi Penelope'yi unutup başka bir kadınla evlenmiş. İthaka'ya döndüğü zaman evvelce Kirke isminde bir sihirbaz kadından doğan oğlu Telegonos kendisini öldürmüştü. Telegonos Penelope'yi almış, Telemakhos da Kirke ile evlenmiş...

İşte akıl ve hikmet tanrıçası Athena'nın ilhamlarıyla her müşküle bir çare bulan kurnaz, cesur, mahir, hilekâr, güzel konuşan ve ihtiyatkâr Ulysse, Yunanlıların en meşhur ecdatlarından bir kahraman olduğu hâlde Fransızcadaki şöhrati o kadar iyi değildir. Çünkü bu lisanda Ulysse denilince alelâde bir hilekâr hatıra gelir.

Müellif Mösyö Jean Leune, kitabına niçin "*Müebbed Ulysse*" unvanını vermiş?

Jean Leune'un bilhassa *L'Illustration* mecmuasındaki yazıları, son on beş senelik önemli olaylar hakkındaki makaleleri ve mülakatları ile maruf bir Fransız muharrirdir. Yunanlılarla münasebeti pek sıkıdır. 1911'de Atina, İstanbul, Giresun ve İzmir şehirlerini ziyaret etmiş, incelemelerde bulunmuştur. Balkan Muharebeleri'ni Yunan ordusunda takip etmiştir. Cihan Harbi esnasında İtilâf Devletleri'nin Doğu Ordusu'nda subay sıfatıyla hizmet ettiği gibi Yunan Tayyare Teşkilatını ıslaha memur edilmiştir. Sonuçta, mütarekeden sonra da Yunanlıların Anadolu hezimetlerine kadar doğudan ayrılmamıştır.

² Teselya: Bugün Yunanistan'ın 13 idare bölgesinden biri olan Teselya, Yunanistan'ın orta kısmında yer alıp Adalar Denizi'ne sahili vardır.

Mösyö Leune, Yunanlıların özel ve resmî hayatlarından Türkler aleyhindeki propagandalarına kadar her şeylerini pek yakından incelemiştir. Neticede de kitabına “*Müebbed Ulysse*” adını münasip görmüştür.

“*Müebbed Ulysse*” Türkleri çok fazla alâkadar eden meseleler hakkında o kadar ibretli, merak uyandıran malumat ve müşahedeler ile doludur ki bizim için pek mühim ve aynı zamanda pekte eğlenceli olan bu güzel eseri Türkçeye tercüme etmemeyi memlekete karşı bir kabahat addettik.

Mösyö Jean Leune eserinin birinci sayfasında:

“*Bu kitabı 1 Aralık 1916 tarihinde Atina’da Yunan mermileri ile maktul düşen Fransız bahriye askerinin hatırasına ithaf ediyorum*”

diyor.

Aynı sayfaya Atina’da yayınlanan *Nea İmera* gazetesinin 3 Aralık 1916 tarihli nüshasından aldığı şu alıntıyı derç ediyoruz:

“*İftiharla beyan ederiz ki 1 ve 2 Aralık bütün Yunan tarihinin en büyük, en aziz, en parlak ve en şanlı iki günü olmuştur.*”

Kitabın ikinci sayfasında da 1797’de Yedi Adalar³ dediğimiz İyonya Adaları’nı zapt eden Napoléon Bonaparte’in⁴ Fransız askerlerinin 1

³ Yedi Adalar şunlardır: Korfu (Corfu), Kefalonya (Kefalonia), Zanta (Zante), Ayamavra (Lefkas), Çuka (Cerigo), İtaki (Íthaka), Pakso (Paxos) adalarıdır.

⁴ Napoléon Bonaparte (d.1769-ö.1821): Korsika adasında doğan Napoléon, 1789 Fransız İhtilâli’nde asker olarak görev aldı. 1793’de Toulon’daki İngiliz kuşatmasının kaldırılması onun sayesinde oldu ve ilk defa yıldızı parladı. 1795 isyanını bastırarak daha çok ünlendi. 1796 yılında İtalya üzerine yapılacak seferde Başkumandan olarak atandı. Ardından 1798’de Osmanlı Devleti’nin Mısır Eyaleti üzerine sefer düzenledi ve Mısır’ı işgal etti ama elinde tutamayıp geri çekildi. Sürekli gücünü arttıran Napoléon, 1804’de Fransa İmparatoru ilân edildi. İmparatorluğu esnasında sırasıyla İspanya, Macaristan ve Rusya üzerine sefer düzenledi. Rusya seferi sonucunda ağır hezimete uğradı ve başkent Paris işgal edildi. 1814’te tahttan feragat zorlanarak Elbe adasında sürgüne gönderildi. 1815’de sürgünden kaçıp tekrar Fransa’nın başına geçtiyse de kendini savaşların içerisinde buldu ve savaşlar yenilgiyle sonuçlandı. Tekrar Saint Helena adasında sürgüne gönderildi ve 52 yaşında bu adada öldü.

Ağustos 1797 tarihinde Korfu⁵ adası ahali tarafından karşılanmasına dair Paris’teki Directoire’a⁶ yazdığı rapordan şu satırları alıyor:

“*Ahalinin başında Papaz, yani memleketin ruhani reisi olan, tahsil görmüş ve yaşı çok ilerlemiş bir adam bulunuyordu. Papaz, General Antoine Gentili’nin⁷ yanına yaklaştı ve Fransızca dedi ki: ‘Siz, bu adada milletlerin namını sonsuza kadar meşhur kılan ilimler ve güzel sanatlarda cahil bir halk bulacaksınız. Fakat bunun için onlara aşağılayan gözlerle bakmayınız. O halk vaktiyle bulunduğu hâle dönebilir. Bu kitabı okuyarak onları takdir etmeyi öğreniniz.’*”

“*General, papazın takdim ettiği kitabı merak ile açtı ve bunun Homeros’un Odyssea’sı olduğunu görünce hayrette kaldı.*”

Okuyucularımız müellifin neden dolayı bu alıntıları derç ettiğini kitabı mütalaa ettikleri zaman anlayacaklardır.

Biz eseri tercüme ederken ikiye ayırdık. Bu birinci kısım, 1911’den Cihan Harbi’ne kadar olan zamanı ihtiva ediyor. Cihan Harbi’ne Yunanlıların iştirakinden, Yunan ihtilâllerinden, Yunanlıların Bizans ve Ayasofya rüyalarından, mütarekeden ve nihayet Anadolu’da Yunan hezimetlerinden bahsederken; Türkler aleyhindeki Yunan entrikalarının en gizli noktalarını gösteren ikinci kısım “*Yine Daima Hilekâr*” unvanıyla Yeni Kütüphane’nin ikinci sayısını teşkil edecektir.

Ali Reşad

⁵ Korfu: Adriyatik Denizi girişinde bulunan Yunan adasıdır. Yunan adaları arasında yüzölçümü bakımından 6. sıradadır. Osmanlı Devleti tarafından birçok kez kuşatılan Korfu, 1800’de imzalanan Korfu Antlaşması ile Osmanlı’ya tâbi Cezâyir-i Seb’a-i Müctemia Cumhuriyeti adıyla kurulan devletin merkezi oldu. Ardından birçok devletin elinde el değiştiren Korfu, günümüzde Yunanistan’ın İyonya Adaları Periferi’nin merkezidir.

⁶ Directoire (Direktuar): Fransız İhtilâli’nden sonraki Birinci Cumhuriyet Dönemi (1792-1848) içerisinde, Ekim 1795’de göreve başlayan ve Kasım 1799’da Napoléon tarafından yapılan darbeye kadar ülkeyi yönetenlerin beş kişilik bir heyetten oluştuğu yönetim biçimi.

⁷ Antoine Gentili (d.1743-ö.1798): Korsika’da doğdu. 1797’de Fransız ordusunun Korfu’yu ele geçirmesi üzerine burada ilk Fransız valisi oldu. Ancak sağlık sorunları nedeniyle fazla bir süre bu görevde kalamayıp istifasını vermek zorunda kaldı. Hastalığı bakımından Korsika’daki evine çekilen General Gentili, 55 yaşında öldü.

Dipnotlar İçin Bibliyografya

Kitaplar, Makaleler ve Ansiklopediler

- “Georgios Busios”, Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi, c. 3, Sabah Gazetesi.
- Ahmet Şimşirgil, *Kayı VIII: Islahat, Darbe ve Devlet*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2016.
- _____, *Kayı X: II. Abdülhamid Han*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2018.
- _____, *Kayı XI: Elveda*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2019.
- Akdes Nimet Kurat, *Rusya Tarihi: Başlangıcından 1917'ye Kadar*, TTK, Ankara, 1987.
- Atilla Çetin, “Kıbrıslı Kâmil Paşa”, *DİA*, c. 25, s. 392-394.
- Azra Erhat, *Mitoloji Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1996.
- Basil Liddell Hart, *Birinci Dünya Savaşı Tarihi*, çev. Kerim Bağrıaçık, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2019.
- Davut Dursun, “Fas”, *DİA*, c. 8, s. 89-90.
- Eleni Gara-Machiel Kiel, “Karaferye”, *DİA*, c. 24, s. 391-394.
- Erik Jan Zürcker, *Modernleşen Türkiye'nin Tarihi*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2019.
- Esra Özsüer, “Birinci Dünya Savaşı Süresince Yunanistan'da Yaşanan Siyasî Kutuplaşma ve İç Çatışma: Kasım Olayları”, *Yakın Dönem Tarih Araştırmaları Tarihi*, 14/27-28 (2015/1-2), s. 33-67.
- Fahir Armaoğlu, “İngiliz Belgelerinde İstanbul'un İşgali (16 Mart 1920)”, *Belleten*, Cilt LXII, Sayı 234 (Ağustos 1998), s. 467-494.
- _____, *19. Yüzyıl Siyasî Tarihi (1789-1914)*, Kronik Kitap, İstanbul, 2020.

- _____, 20. Yüzyıl Siyasî Tarihi (1914-1995), Kronik Kitap, İstanbul, 2020.
- Fahri Maden, “Arnavutluk’un Bağımsızlık Süreci (1877-1913)”, *Avrasya Etüdleri*, 39/1 (2011), s. 155-196.
- Feridun Emecen, “Drama”, *DİA*, c. 9, s. 525-528.
- Halil İnalçık, “Koca Hüseyin Paşa”, *DİA*, c. 19, s. 41-45.
- Homeros, *İlyada*, Çev. Azra Erhat-A. Kadir, Sander Yayınları, İstanbul, 1975.
- Hülya Toker-Gülhan Barlas-Nurcan Fidan, *Balkan Savaşı’na Katılan Komutanların Yaşam Öyküleri: Alay ve Daha Üst Birlik Komutanları*, ATASE Yayınları, Ankara, 2004.
- Hülya Toker-Nurcan Fidan, *Balkan Harbi Kronolojisi*, ATASE Yayınları, Ankara, 1999.
- İdris Bostan, “Korfu”, *DİA*, c. 26, s. 201-202.
- İlkin Başar Özal, *Kısa birinci Dünya Savaşı Tarihi*, Timaş Yayınları, İstanbul, 2018.
- İsmail Hakkı Uzunçarşılı, “Arşiv Vesikalarına Göre Yedi Ada Cumhuriyeti”, *TTK Belleten*, 1/3-4 (Temmuz 1937), s. 627-647.
- İsmail Soysal, *Tarihçe ve Açıklamaları ile Birlikte Türkiye’nin Siyasal Andlaşmaları*, c. I, TTK, Ankara, 2000.
- İsmet Görgülü, *On Yıllık Harbin Kadrosu: 1912-1922*, TTK, Ankara, 2014.
- Kemal Beydilli, “Helmuth von Moltke” *DİA*, c. 30, s. 267-268.
- _____, “Tepdelenli Ali Paşa” *DİA*, c. 40, s. 476-479.
- Lozan Sulh Muâhedenâmesi - Osmanlıca Metin ve Çevirisi*, Haz. Mustafa Zahit Öner, DBY Yayınları, İstanbul, 2020.
- Machiel Kiel, “Alasonya”, *DİA*, c. EK-1, s. 71-73.
- _____, “Avlonya”, *DİA*, c. 4, s. 118-120.
- _____, “Cuma”, *DİA*, c. 42, s. 191-193.
- _____, “Demirhisar”, *DİA*, c. 9, s. 151-152.
- _____, “Ergirikasın”, *DİA*, c. 11, s. 298-299.
- _____, “Kavala”, *DİA*, c. 25, s. 60-62.
- _____, “Selânik”, *DİA*, c. 36, s. 352-357.
- _____, “Ustrumca”, *DİA*, c. 42, s. 191-193.
- _____, “Yanya”, *DİA*, c. 43, s. 317-321.
- _____, “Yenice-i Vardar”, *DİA*, c. 43, s. 445-448.
- Midhat Sertoğlu, *Mufassal Osmanlı Tarihi: Resimli-Haritalı*, C. V, TTK, Ankara, 2011.
- _____, *Mufassal Osmanlı Tarihi: Resimli-Haritalı*, C. VI, TTK, Ankara, 2011.
- _____, *Osmanlı Tarih Lügati*, Kurtuba Kitap, İstanbul, 2015.

- Muhammed Hanefi Kutluoğlu, “Kavalalı Mehmed Ali Paşa”, *DİA*, c. 25, s. 62-65.
- Mustafa L. Bilge, “Faysal I”, *DİA*, c. 12, s. 264-265.
- _____, “Kût’ül-Amâre”, *DİA*, c. 26, s. 502-503.
- Necmettin Alkan, “Wilhelm Colmar von der Goltz”, *DİA*, c. EK-1, s. 478-480.
- Nicolae Jorga, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, c. 4, Çev. Nilüfer Epçeli, Yeditepe Yayınevi, İstanbul, 2017.
- Nihat Erim, *Devletlerarası Hukuku ve Siyasî Tarih Metinleri*, c. 1, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara, 1953.
- Nilüfer Erdem, “Harisiyos Vamvakas’ın Osmanlı Milletvekili Olarak Etkinliği”, *Cumhuriyet Araştırmaları Dergisi*, Yıl 9, Sayı 17 (Bahar 2013), s. 43-56.
- Ömer Faruk Yılmaz, *Osman Gâzi’den Sultan Vahîdüddîn Han’a Osmanlı Tarihi*, c. 4, Çamlıca Basım Yayın, İstanbul, 2015.
- _____, *Osman Gâzi’den Sultan Vahîdüddîn Han’a Osmanlı Tarihi*, c. 6, Çamlıca Basım Yayın, İstanbul, 2015.
- Pierre Loti, *Can Çekişen Türkiye 1914*, haz. Fikret Şahoğlu, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul, Tarihsiz.
- Ramazan Şeşen, “Cezîre”, *DİA*, c. 7, s. 509-511.
- Semavi Eyice, “Aynaroz”, *DİA*, c. 4, s. 267-269.
- Skënder Rızaç, “Delvine”, *DİA*, c. 9, s. 147.
- Suat Zeyrek, “II. Meşrutîyet’te Demokratik Muhalefetin Sonu: Arnavut İsyanları ve Sonuçları”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1/33 (2012/2), s. 299-336.
- Süleyman Karatoprak, “Taşoz”, *DİA*, c. 40, s. 159-161.
- Vahid Çabuk, *Büyük Osmanlı Tarihi*, c. III, İBB Kültür A.Ş. Yayınları, İstanbul, 2018.
- Yılmaz Öztuna, *Büyük Osmanlı Tarihi*, c. V, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1994.
- _____, *Devletler ve Hanedanlar*, c. III, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2005.
- Yusuf Hikmet Bayur, *Türk İnkılâbı Tarihi*, c. III, k. I, TTK, Ankara, 1991.
- _____, *Türk İnkılâbı Tarihi*, c. III, k. III, TTK, Ankara, 1991.
- _____, *Türk İnkılâbı Tarihi*, c. III, k. IV, TTK, Ankara, 1991.

İnternet Siteleri

- <http://ottoman.mfa.gov.tr/default.aspx>
- <http://shannonselein.com/2016/04/charles-fabvier/>
- <http://www.greece-greece.info/tsolias/>
- <http://www.lozanmubadilleri.org.tr/mubadele-bolgeleri/>
- <http://www.lugatim.com/>

<http://www.mistikalem.com/kose-yazisi/delphi-tapinaginin-unlu-kehanetleri-ve-ruyam/8895>
https://data.bnf.fr/en/11922314/henri_rochefort/
https://en.wikipedia.org/wiki/%C3%89mile_Gu%C3%A9pratte
https://en.wikipedia.org/wiki/Adolphe_Guillaumat
https://en.wikipedia.org/wiki/Alfred_von_Schenk
https://en.wikipedia.org/wiki/Antonino_Patern%C3%B2_Castello,_Marchese_di_San_Giuliano
https://en.wikipedia.org/wiki/Basil_Zaharoff
https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_Skra-di-Legen
https://en.wikipedia.org/wiki/Camillo_Benso,_Count_of_Cavour
https://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Jonnart
https://en.wikipedia.org/wiki/David_Lloyd_George#Death
<https://en.wikipedia.org/wiki/Doxato>
https://en.wikipedia.org/wiki/Edward_Grey,_1st_Viscount_Grey_of_Falloodon#Later_career
[https://en.wikipedia.org/wiki/Eleftherios_Venizelos#Return_to_power_\(1928%E2%80%931932\):_Greco-Turkish_alliance,_assassination_attempt_and_subsequent_exile](https://en.wikipedia.org/wiki/Eleftherios_Venizelos#Return_to_power_(1928%E2%80%931932):_Greco-Turkish_alliance,_assassination_attempt_and_subsequent_exile)
https://en.wikipedia.org/wiki/Emmanuel,_comte_de_Las_Cases#cite_ref-FOOTNOTERose1911_1-3
<https://en.wikipedia.org/wiki/Erechtheion>
https://en.wikipedia.org/wiki/Francesco_Morosini
https://en.wikipedia.org/wiki/Gabriel_Alapetite
https://en.wikipedia.org/wiki/George_Curzon,_1st_Marquess_Curzon_of_Kedleston
[https://en.wikipedia.org/wiki/Georgi_Todorov_\(general\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Georgi_Todorov_(general))
https://en.wikipedia.org/wiki/Georgios_Christakis-Zografos
https://en.wikipedia.org/wiki/Georgios_Streit
https://en.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Giolitti#cite_ref-baranski44_3-0
https://en.wikipedia.org/wiki/Hans_Freiherr_von_Wangenheim
https://en.wikipedia.org/wiki/Herbert_Kitchener,_1st_Earl_Kitchener#cite_ref-8
https://en.wikipedia.org/wiki/Ioannis_Metaxas
https://en.wikipedia.org/wiki/Ivan_Evstratiev_Geshov#cite_ref-4
https://en.wikipedia.org/wiki/Juliette_Adam
<https://en.wikipedia.org/wiki/Kifissia>
https://en.wikipedia.org/wiki/Lambros_Koromilas
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_islands_of_Greece
https://en.wikipedia.org/wiki/Louis_Franchet_d%27Esp%C3%A8re#cite_ref-17

https://en.wikipedia.org/wiki/Manolis_Kalomiris
https://en.wikipedia.org/wiki/Maurice_Sarrail#cite_ref-4
https://en.wikipedia.org/wiki/Max_von_Oppenheim
https://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Vesuvius#Eruptions_in_the_20th_century
https://en.wikipedia.org/wiki/Nicolas_Joseph_Maison
<https://en.wikipedia.org/wiki/Nigrita>
https://en.wikipedia.org/wiki/Panepistimiou_Street
https://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Painlev%C3%A9#Early_political_career
https://en.wikipedia.org/wiki/Pavlos_Kountouriotis
<https://en.wikipedia.org/wiki/Potsdam>
https://en.wikipedia.org/wiki/Prince_Andrew_of_Greece_and_Denmark
https://en.wikipedia.org/wiki/Princess_Alice_of_Battenberg
[https://en.wikipedia.org/wiki/Raymond_Duncan_\(dancer\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Raymond_Duncan_(dancer))
https://en.wikipedia.org/wiki/Raymond_Poincar%C3%A9
https://en.wikipedia.org/wiki/Richard_Wagner
https://en.wikipedia.org/wiki/Saint-Germain_1%27Auxerrois
https://en.wikipedia.org/wiki/Somerset_Gough-Calthorpe
https://en.wikipedia.org/wiki/Theobald_von_Bethmann-Hollweg
https://en.wikipedia.org/wiki/Trial_of_the_Six
<https://en.wikipedia.org/wiki/Vercingetorix>
https://en.wikipedia.org/wiki/Viktor_Dousmanis
https://en.wikipedia.org/wiki/Wilhelm_D%C3%B6rrfeld
<https://en.wikipedia.org/wiki/Xenophon>
https://en.wikipedia.org/wiki/Xenophon_Stratigos
https://fr.wikipedia.org/wiki/Albert_d%27Amade
https://fr.wikipedia.org/wiki/Alexandre_Millerand
https://fr.wikipedia.org/wiki/Antoine_Gentili
https://fr.wikipedia.org/wiki/Joseph_Caillaux#Pol%C3%A9miques_et_contestations
https://fr.wikipedia.org/wiki/Joseph-Paul_Eydoux
https://fr.wikipedia.org/wiki/Louis_Dartige_du_Fournet
https://fr.wikipedia.org/wiki/Victor_B%C3%A9nard
<https://gezipgordum.com/montmartre-tepes/>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Augustus#Octavianus_Augustus_olurken
https://tr.wikipedia.org/wiki/I._Farnakes
<https://www.altayli.net/alman-emperyalizmi-ve-osmanli-topraklarinda-arkeoloji.html>
<https://www.arkeolojikhaber.com/>
<https://www.beyztarih.com/ansiklopedi/fidiasphidias>
<https://www.beyztarih.com/ansiklopedi/jeanne-darc>

<https://www.beyz tarih.com/ansiklopedi/napolyon-bonapart>
<https://www.beyz tarih.com/ansiklopedi/otto-von-bismarck>
<https://www.britannica.com/>
https://www.firstworldwar.com/bio/ww_bycountry.htm
<https://www.gelgez.net/tarihte-istanbulda-yasanan-en-buyuk-afetler-yanginlar/>
<https://www.tesademeji.org/darbelerle-orulu-bir-tarih-yunan-cumhuriyeti-1922-1945.html>
https://www.turkcebilgi.com/saint-cyr_asker%C3%AE_uzman%C4%B1k_okulu
<https://www.turkedebiyati.org/aristofanes.html>
<https://www.turna.com/blog/selanik-beyaz-kulenin-hikayesi>

Dizin

- 1821 Yunan İsyanı 81, 333
I. Balkan Harbi 14, 63, 76, 78, 102, 103, 106, 111, 113, 114, 119, 120, 141, 145, 166, 170, 171, 175, 181, 205, 247
I. Carol (Romanya Kralı) 166
I. Ferdinand (Bulgaristan Kralı) 165, 169, 172
I. Georgios (Yunanistan Kralı) 38, 48, 59, 97, 108, 112, 124, 130, 134, 153, 206, 207
I. Petar (Sırbistan Kralı) 282
II. Abdülhamid Han 17, 75, 78, 87, 88, 101, 105, 107, 290, 338
II. Balkan Harbi 14, 76, 139, 142, 145, 151, 170, 181, 206, 280
II. Friedrich (Prusya Kralı) 80
II. Friedrich Wilhelm (Prusya Kralı) 80
II. Mahmud Han 78, 82, 83, 84, 333
II. Wilhelm (Alman İmparatoru) 48, 78, 85, 96, 134, 152, 185, 197, 199, 203, 206, 207, 211, 215, 216, 264, 338
III. Selim Han 81
XIV. Louis (Fransa Kralı) 52
- A**
- Actium Deniz Muharebesi 119
Adalar 25, 26, 113, 144, 205, 234, 271, 283, 320
Adalar Denizi 25, 113, 144, 172, 234
Aden Körfezi 88
Adolphe Guillaumat (General) 313
Adriyatik Denizi 27, 108, 118, 192, 218
Afganistan 85, 340
Agadir 95, 96, 197, 205, 222, 320
Agadir Meselesi 95, 197, 320
Akdeniz 36, 72, 74, 96, 175, 200, 208, 219, 220, 221, 230, 233, 278, 292, 316, 337
Akropolis 30, 34, 45, 62, 72, 127, 201, 311
Alasonya 111
Albert d'Amade (General) 229, 233
Aleksandros (Prens/Kral, Yunanistan) 48, 149, 163, 275, 278, 291, 302, 303, 304, 328
Alexandre Millerand 229, 230, 346, 347
Alfred von Schenk 239, 240
Alman 47, 48, 49, 54, 55, 57, 62, 77, 78, 84, 85, 86, 93, 96, 98, 99, 115, 134, 143, 151, 155, 163, 164, 165, 166, 182, 183, 184, 185, 186, 191, 192, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 210, 211, 212, 213, 215, 216, 220, 221, 223, 225, 235, 236, 238, 240, 242, 246, 249, 257, 263, 265, 267, 268, 272, 277, 279, 285, 286, 306, 316, 338

- Almanlar 15, 78, 88, 98, 183, 200, 201, 220, 225, 226, 228, 255, 256, 257, 263, 264, 272, 314, 320
- Almanya 15, 48, 54, 55, 56, 57, 77, 78, 80, 83, 84, 85, 86, 95, 96, 97, 108, 127, 135, 143, 148, 152, 166, 183, 185, 186, 187, 189, 191, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 206, 220, 221, 222, 226, 227, 229, 234, 240, 246, 248, 250, 267, 272, 276, 285, 294, 311, 315, 318, 323, 339
- Amerika 78, 205, 222, 325
- Anabasis 67, 209
- Anadolu 10, 25, 27, 48, 49, 65, 66, 77, 78, 82, 84, 88, 92, 93, 124, 143, 147, 149, 162, 179, 206, 223, 233, 235, 276, 283, 319, 324, 325, 329, 330, 339, 342, 346
- Antik Yunan 23, 34, 37, 41, 44, 49, 51, 58, 188, 271, 323
- Antik Yunanistan 23, 32, 37, 39, 51, 54, 55, 266, 274, 276, 277, 279, 291
- Antoine Gentili (General) 27
- Arap 95, 311, 326
- Arnavutluk 52, 101, 102, 106, 128, 192, 193, 194, 195, 196, 218, 257, 333
- Arnavutluk İsyanı (1912) 101, 106
- Asya 221, 222, 241, 242, 245, 342, 346
- Athens 24, 25, 31, 34, 35, 37, 41, 51, 58, 60, 62, 74, 94, 127, 197, 207, 209, 265, 278, 312, 313, 322, 323, 329, 346
- Atina 25, 26, 34, 37, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 57, 58, 59, 63, 64, 75, 93, 94, 97, 103, 104, 108, 110, 117, 120, 124, 126, 129, 130, 131, 132, 134, 136, 138, 143, 144, 146, 147, 148, 149, 152, 153, 160, 165, 168, 173, 190, 191, 194, 198, 201, 208, 212, 213, 215, 221, 229, 231, 234, 235, 238, 240, 241, 246, 258, 271, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 286, 291, 292, 295, 298, 299, 300, 308, 309, 311, 316, 321, 326, 329, 340, 342, 344, 345, 346
- Atina Hükûmeti 44, 104, 277, 340
- Avlonya 128, 193, 195, 219
- Avrupa 10, 11, 18, 20, 37, 52, 55, 56, 61, 77, 80, 81, 97, 108, 111, 130, 155, 175, 183, 195, 196, 204, 222, 234, 239, 245, 282, 284, 311, 318, 319, 324, 326, 333, 340, 343, 345
- Avusturya 81, 82, 84, 85, 102, 103, 107, 122, 128, 166, 190, 192, 196, 197, 219, 220, 222, 239, 246, 248, 250, 261, 285, 316, 318
- Ayasaranda 193
- Ayasofya 10, 27, 29, 33, 34, 35, 52, 63, 66, 137, 173, 318, 319, 328
- Aynaroz 237, 238, 252

B

- Bâbüâli 81, 102, 105, 106, 107, 205, 283, 334
- Bâb-ı Seraskerî 90
- Bağdat demiryolu 86, 88
- Balkan Devleti 107, 145, 165
- Balkan Devletleri 100, 101, 108, 145, 146, 205, 314
- Balkan Harbi bkz. I. Balkan Harbi ve II. Balkan Harbi
- Balkan Harpleri 9, 12, 14, 15, 46, 48, 49, 139, 145, 146, 147, 148, 149, 157, 165, 191, 197, 222, 266, 278
- Balkanlar 14, 100, 102, 106, 145, 182, 185, 189, 192, 275
- Balkan Muharebeleri 25, 29, 110, 189, 283

- Basil Zaharoff 36, 131, 292, 347
- Basra Körfezi 88
- Belçika 85, 223, 225, 313
- Berlin 48, 55, 80, 83, 84, 85, 87, 95, 96, 106, 127, 147, 148, 149, 166, 183, 191, 198, 220, 265
- Berlin Hükûmeti 95, 96
- Berlin Kongresi (1878) 84, 166
- Bethmann Hollweg 197, 204, 206
- Beyaz Kule (Selanik) 290, 306, 320
- Beyoğlu 88, 90
- Bizans 10, 27, 29, 33, 35, 52, 56, 63, 64, 66, 72, 110, 111, 121, 137, 159, 173, 318, 319, 328
- Bizerte 230, 231
- Boğaziçi 65, 90, 231
- Boğazlar 81, 231, 241, 341
- Bolşevikler 341
- Bosna ve Hersek 196
- Brindisi 193, 198
- Bulgar 99, 100, 103, 106, 113, 115, 130, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 145, 146, 151, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 169, 172, 174, 182, 183, 190, 200, 203, 235, 261, 263, 265, 277, 288, 299, 304, 307, 316
- Bulgaristan 17, 99, 103, 106, 138, 141, 145, 152, 157, 160, 165, 169, 170, 205, 223, 235, 246, 247, 250, 254, 261, 276, 299, 316, 318
- Bulgarlar 64, 76, 99, 100, 105, 107, 114, 115, 118, 134, 137, 139, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 151, 155, 161, 162, 169, 170, 184, 189, 246, 247, 250, 255, 256, 260, 263, 315, 316
- Bükreş 146, 166, 173, 224
- Büyük İskender 52, 113, 149, 242, 332
- Büyük Petro (Rus Çarı) 80, 226

C-Ç

- (Camillo Benso) Cavour 121
- Charles Jonnart 291
- Charles Nicolas Fabvier 46
- Cihan Harbi 10, 13, 14, 15, 25, 27, 46, 47, 48, 49, 55, 76, 86, 87, 95, 103, 111, 113, 120, 127, 133, 139, 142, 146, 147, 149, 150, 157, 165, 166, 170, 179, 194, 198, 205, 222, 225, 229, 232, 234, 239, 245, 247, 268, 275, 277, 291, 294, 299, 313, 314, 316, 317, 326, 339, 342, 344
- Constantine (Veliht/Kral, Yunanistan) 9, 14, 38, 48, 49, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 97, 106, 108, 110, 111, 115, 124, 126, 127, 129, 132, 134, 140, 142, 144, 145, 147, 148, 149, 151, 152, 153, 155, 162, 166, 167, 169, 171, 172, 173, 183, 184, 185, 190, 191, 197, 202, 203, 204, 206, 212, 215, 221, 226, 234, 238, 239, 240, 244, 246, 247, 248, 252, 261, 264, 265, 266, 267, 268, 271, 275, 277, 278, 279, 280, 291, 292, 300, 301, 302, 310, 328, 329, 330, 335, 339, 341, 343, 346
- Çanakkale 55, 127, 133, 145, 175, 208, 223, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 235, 242, 244, 245, 246, 248, 251, 261, 276, 315, 320
- Çanakkale Boğazı 145, 208, 228, 231, 232, 235, 242, 244, 246, 251, 320
- Çarlık Rusya 224

D

- Daily Telegraph 340
- Dartige du Fournet (Amiral) 278
- Delvine 195

Demirhisar 76, 153, 154, 255, 257,
260, 263
Diana Tapınağı 24
Directoire 27, 209, 332
Doksato 161
Drama 161, 170

E

Eastbourne 184, 185
Edirne 105, 107, 146, 165, 206, 334
Edmond About 45
Edward Grey (Dışişleri Bakanı)
197, 205, 228, 235
Eflatun 37, 41, 332
el-Cezire 77, 84, 86, 96, 315, 339
Émile Guépratte (Amiral) 232
Emir Faysal 326
Epir 52, 63, 117, 118, 119, 120, 122,
131, 135, 176, 192, 193, 194, 195,
197, 201, 204, 212, 218, 221, 226,
238, 255
Epir Özerk Hükûmeti 193
Epistrat 267, 291, 318, 327
Ergiri 128, 194, 195, 196
Ermeni 67, 91, 326
Ermeniler 325, 341
Ermenistan 341
Esad (Bülkat) Paşa 120, 127
Eskişehir 12, 343

F

Fatih Sultan Mehmed Han 63
Fidias 37
Francesco Morosini (Amiral) 51
Franchet d'Esperey (General) 313,
314, 316
Fransa 9, 13, 14, 15, 20, 26, 31, 36,
37, 38, 40, 43, 46, 47, 50, 52, 54,
56, 57, 59, 61, 67, 70, 73, 74, 80,

81, 84, 93, 94, 95, 96, 97, 101,
104, 107, 108, 114, 116, 129, 131,
133, 135, 158, 160, 166, 171, 174,
175, 181, 182, 183, 184, 186, 187,
189, 190, 192, 197, 202, 203, 205,
208, 210, 213, 216, 217, 219, 221,
223, 225, 226, 227, 228, 229, 230,
232, 234, 236, 238, 240, 241, 245,
246, 248, 249, 264, 267, 269, 270,
272, 275, 277, 278, 279, 281, 285,
286, 288, 291, 292, 293, 294, 299,
307, 308, 311, 313, 314, 319, 320,
323, 326, 329, 330, 333, 334, 335,
337, 345, 346, 347

Fransız 10, 14, 15, 25, 26, 27, 32,
36, 37, 38, 44, 45, 46, 47, 48, 54,
58, 59, 60, 70, 71, 77, 80, 81, 84,
85, 88, 95, 97, 106, 110, 111, 112,
115, 116, 117, 120, 129, 130, 151,
157, 158, 160, 167, 171, 172, 173,
174, 181, 182, 183, 184, 186, 187,
189, 190, 191, 192, 197, 198, 199,
201, 202, 204, 207, 208, 209, 211,
213, 216, 221, 222, 225, 226, 229,
232, 233, 234, 235, 238, 241, 243,
250, 251, 252, 253, 256, 257, 258,
259, 261, 263, 264, 268, 269, 272,
277, 278, 279, 280, 282, 285, 288,
290, 291, 293, 296, 300, 302, 305,
307, 309, 314, 316, 317, 320, 321,
323, 324, 330, 331, 332, 333, 335,
338, 339, 344, 345

Fransızlar 23, 116, 187, 197, 232,
244, 261, 264, 267, 292, 316,
320, 338, 341

G

Gabriel Alapetite (Tunus Valisi) 230
Galata 92
Gelibolu 127, 233, 242, 251

General Charpy 314
General Eydoux 47, 58, 59, 61, 62,
94, 96, 97, 99, 101, 103, 104, 110,
111, 115, 117, 118, 130, 136, 141,
142, 163, 167, 174, 176, 186, 225,
229, 309, 344
General Pétain 294
General Sarraill 245, 250, 259, 261,
263, 266, 272, 274, 276, 284, 288,
293, 294, 295, 307, 313
Georges Clemenceau (Başvekil)
295, 313
Georges Scott (Harp Ressamı) 157
Georgios Busios 63
Georgios Streit 190, 198
Georgios Zografos 194
Georgi Todorov (General) 139
Giovanni Giolitti (Başvekil) 219
Giresun 14, 25, 66, 67, 69, 70, 72,
73, 74, 88, 189
Girit 48, 75, 81, 97, 106, 108, 114,
137, 146, 275, 276, 308, 327, 333
Gorlice 268

H

Halkidiki (yarımadası) 252, 255
Hamburg 77
Hasan Tahsin Paşa 114
Heinrich Schliemann (Arkeoloji
Uzmanı) 55
Helmuth von Moltke 83, 84, 85
Herbert Kitchener (Savaş Bakanı) 248
Hindistan 85, 88, 233, 249, 330, 338,
340, 342, 344
Hint Okyanusu 88
Homeros 23, 27, 40, 201, 208, 320, 332
Hristiyan 52, 63, 68, 72, 73, 74, 77,
98, 110, 336
Hristiyanlar 71, 73, 74, 76, 98, 159

I-İ

Ian Hamilton (General) 233, 243
Ictinus 44
Ioannis Metaxas 147, 235
Ivan Geshov 140
İngiliz 10, 26, 36, 67, 85, 86, 96, 105,
122, 123, 131, 132, 155, 158, 179,
185, 194, 225, 231, 233, 234, 243,
244, 250, 251, 252, 260, 264, 273,
277, 280, 285, 286, 287, 288, 289,
290, 293, 294, 310, 314, 315, 316,
317, 319, 323, 324, 325, 326, 329,
330, 331, 334, 335, 336, 338, 339,
340, 343, 344, 347
İngilizler 86, 131, 133, 225, 231, 233,
243, 244, 248, 251, 259, 260, 261,
268, 280, 288, 292, 311, 314, 316,
319, 320, 321, 324, 325, 326, 330,
336, 338, 340, 342, 347
İngiltere 9, 37, 38, 48, 80, 81, 86, 87,
88, 96, 105, 108, 124, 131, 133,
134, 140, 184, 185, 197, 205, 221,
223, 225, 226, 228, 231, 233, 234,
243, 248, 264, 266, 270, 272, 289,
292, 293, 311, 313, 316, 317, 326,
329, 330, 331, 333, 335, 336, 337,
338, 339, 340, 341, 342
İran 46, 66, 80, 85, 340
İskenderiye 82, 131, 233, 346
İskenderun 326, 341
İslâm 45, 86, 249, 337, 338
İstanbul 10, 14, 17, 20, 25, 29, 33,
40, 45, 46, 52, 62, 63, 64, 65, 66,
68, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 82,
83, 85, 86, 88, 90, 91, 92, 94, 96,
98, 99, 105, 107, 127, 129, 136,
140, 146, 159, 160, 179, 188, 198,
225, 226, 227, 228, 231, 235, 244,
261, 262, 268, 271, 276, 284, 310,
311, 314, 316, 317, 318, 319, 320,

321, 322, 324, 330, 331, 333, 334,
337, 339, 341, 343, 344, 346, 350
İtalya 26, 48, 49, 74, 95, 96, 102,
106, 108, 121, 122, 169, 175, 176,
192, 193, 196, 217, 218, 219, 220,
221, 222, 262, 281, 283, 292, 319,
330, 332, 346
İtalya Hükûmeti 175
İthaka 23, 24, 25, 26, 147, 221
İtilâf Devletleri 25, 48, 107, 149,
223, 234, 240, 246, 247, 257, 264,
266, 267, 273, 275, 276, 277, 278,
279, 285, 316, 317, 318, 330, 342
İttihad ve Terakkî Komitesi 69,
97, 102
İyonya Adaları 26, 27
İzmir 14, 25, 52, 54, 92, 246, 316,
319, 324, 345

J

Jeanne d'Arc 37
Jeune Turc 90
Joseph Caillaux (Başvekil) 96
Joseph Paul Eydoux bkz. Gene-
ral Eydoux
Jön Türk 68, 77, 87, 89, 227
Jön Türkler 68, 75, 77, 97, 181
Juliette Adam 36

K

Kâmil Paşa (Sadrazam) 68, 102,
105, 107
Karadağ 103, 106, 205
Karadeniz 66, 341
Karaferye 111, 112, 113
Kastro 236, 237, 238
Katolik 37, 40, 70, 71, 72, 88, 89,
189, 190, 335, 336

Kavala 81, 140, 145, 170, 171, 172,
202, 234, 254, 260, 268, 277
Kalkış 145, 151
Kifisia 173
Korfu 26, 27, 52, 57, 142, 147, 152,
193, 197, 198, 199, 200, 201, 202,
204, 206, 209, 210, 213, 215, 216,
220, 221, 226, 233, 257, 329, 333
Korsika 26, 27, 74, 143, 147, 310
Koumparos 152, 153, 166, 173, 200,
215, 233, 239, 252, 253, 267
Kozana 112, 113, 138, 150
Kraliçe Sophia (Yunanistan) 134,
191, 192, 197, 203, 204, 211, 234
Kraliçe Victoria (İngiltere) 338
Ksenophon 66, 209

L

Lambros Koromilas (Dışişleri Ba-
kanı) 136, 138
Leopold von Berchtold 103
L'illustration 14, 15, 25, 130, 157,
167, 172
Limni (adası) 231, 235, 236, 241, 317
Lloyd George (Başvekil) 133, 205,
319, 324, 330, 337, 339, 342,
343, 347
Londra 57, 82, 102, 103, 107, 122,
131, 132, 134, 145, 152, 193, 194,
205, 217, 221, 223, 228, 233, 242,
287, 292, 294, 316, 329, 330, 331,
333, 335, 337, 338, 339, 340, 341,
342, 344, 345, 346
Londra Konferansı (1912-1913)
205, 330
Lord Curzon (Dışişleri Bakanı)
342, 344
Lyon 104

M

Makedonya 52, 76, 87, 106, 110,
111, 112, 113, 115, 120, 138, 139,
140, 143, 145, 150, 151, 153, 158,
159, 161, 170, 171, 183, 237, 246,
247, 249, 252, 254, 255, 257, 258,
259, 260, 264, 268, 269, 270, 271,
273, 274, 275, 276, 279, 281, 284,
287, 293, 296, 302, 313, 314, 316,
318, 321, 324, 333
Manastır 88, 101, 102, 111, 112,
146, 150
Manolis Kalomiris (Musikişinas)
54, 55, 58
Marne Muharebesi 225, 240
Marsilya 36, 93, 104, 108, 176, 230,
248, 281, 294
Matthew Parker 336
Maurice Sarrail bkz. General Sarrail
Max von Oppenheim 86
Megali İdea 10, 29, 33, 36, 64, 75, 76,
137, 173, 244, 268, 276, 319, 328
Mehmed Hüsrev Paşa (Harbiye Na-
zırı) 82, 83
Melnik 157, 158, 159, 160
Mısır 26, 36, 78, 81, 82, 84, 85, 86,
105, 131, 233, 248, 331, 333, 340
Midilli 223, 245, 246
Mondros 14, 224, 231, 233, 234,
236, 238, 251, 316, 317, 320, 340
Mondros Mütarekesi 224, 316,
317, 340
Moskova 341
Musevi 64, 92, 254, 268, 269, 320
Musul 326, 339
Müslüman 11, 17, 72, 73, 74, 78, 88,
102, 111, 139, 146, 249, 295, 308,
335, 337, 338, 341, 344

N

Napoléon Bonaparte 26, 37, 38,
74, 101, 331
Napoli 82, 108, 176, 220
Narda Körfezi 119
Nea İmera 26
Nicolas Joseph Maison 46

O

Odysssea 23, 25, 27, 40, 208, 209
Olympos Dağı 269
Ortodoks 40, 52, 64, 71, 89, 152,
173, 189, 190, 323, 336, 337
Osmanlı Devleti 12, 17, 26, 27, 46,
49, 52, 55, 68, 75, 76, 78, 80, 86,
87, 95, 96, 98, 101, 103, 104,
105, 106, 141, 146, 166, 171, 198,
205, 208, 223, 226, 316, 317, 318,
330, 333
Ostsee-Zeitung 77
Otranto Körfezi 192
Otto von Bismarck (Şansölye) 84

P

Pangaion Dağı 140
Papa XIII. Leo 336
Paris 9, 10, 14, 15, 16, 24, 26, 27,
31, 32, 36, 39, 40, 43, 44, 45, 49,
56, 57, 87, 89, 94, 95, 96, 100,
103, 104, 130, 133, 157, 183, 184,
186, 187, 188, 189, 190, 191, 194,
195, 208, 216, 217, 220, 221, 225,
227, 229, 230, 238, 246, 258, 266,
291, 293, 294, 295, 313, 316, 319,
328, 330, 331, 332, 337, 342, 344,
345, 347
Parthenon 34, 35, 39, 44, 45, 49, 51,
58, 62, 66, 94, 201, 313
Paul Painlevé (Savaş Bakanı) 294

Pavlos Kountouriotis (Amiral) 275
 Pella 113
 Perikles 37
 Pierre Loti 46, 325
 Pire 42, 49, 93, 104, 108, 118, 172, 175, 176, 221, 255
 Potsdam 80, 81, 183, 184, 185, 186, 189, 357
 Prens Aleksandar (Sırbistan Prensi) 247, 280, 281, 283
 Prens Andrew (Yunanistan Prensi) 124, 206, 207, 346
 Prens Christopher (Yunanistan Prensi) 153
 Prens Georgios (Yunanistan Prensi) 38, 49, 148, 163, 171, 238, 277, 291
 Preveze 118, 119, 122
 Prusya 47, 48, 78, 80, 82, 83, 84, 85, 134, 183, 197, 248, 338

R

Raymond Poincaré (Cumhurbaşkanı) 107, 347
 Roma 37, 41, 72, 88, 89, 96, 108, 119, 121, 136, 217, 336
 Romanya 38, 106, 145, 165, 166, 215, 223, 275, 339
 Rum 36, 40, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 89, 93, 98, 112, 115, 133, 157, 159, 190, 252, 254, 263, 283, 319, 324, 333, 335
 Rumlar 56, 63, 64, 71, 72, 75, 98, 114, 115, 195, 284, 322
 Rupel 260, 263, 265, 277
 Rusya 26, 38, 55, 80, 81, 84, 86, 88, 103, 106, 153, 166, 202, 223, 226, 228, 235, 249, 264, 333, 339, 341

S-S

Saint-Cyr Askerî Akademisi 47, 101, 229, 245, 294, 313, 314
 San Giuliano (Dışişleri Bakanı) 217
 Saraybosna 103, 222
 Selanik 38, 48, 76, 78, 87, 100, 107, 111, 113, 114, 115, 117, 120, 123, 128, 130, 134, 137, 138, 139, 140, 143, 144, 145, 146, 150, 151, 153, 157, 158, 159, 160, 161, 165, 170, 172, 173, 224, 246, 248, 250, 251, 252, 254, 255, 257, 258, 259, 261, 263, 264, 265, 266, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 279, 284, 285, 286, 287, 290, 292, 293, 295, 298, 299, 302, 305, 306, 316, 319, 320, 321, 322
 Serez 76, 140, 153, 157, 160, 162, 169, 255, 256, 260, 261
 Sevr Antlaşması (1920) 326, 329, 330, 337, 340
 Sırbistan 99, 100, 103, 106, 144, 145, 164, 197, 205, 223, 246, 247, 250, 261, 264, 280, 281, 282, 283, 284, 304, 307, 316
 Sırp 103, 106, 114, 139, 145, 154, 164, 165, 222, 247, 248, 257, 258, 280, 281, 282, 283, 307
 Sırpılar 100, 113, 137, 139, 146, 257, 260, 268, 280, 281, 307, 316
 Sibiryaya 88
 Skra de Legan Muharebesi (1918) 299
 Sofya Hükûmeti 99, 138, 140, 144
 Sokrates 37, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73
 Somerset Gough-Calthorpe (Amiral) 316
 Somme Muharebeleri 225
 Sparta 24, 332
 Spyridon Lambros (Başvekil) 57
 Subustko 140

Suriye 77, 81, 86, 223, 246, 326
 Süveyş Kanalı 88
 Syntagma Meydanı (Atina) 144
 Şark Meselesi 190, 206, 221

T

Taşoz (adası) 171, 234
 Teselya 25, 52, 75, 106, 111
 Trablusgarp 46, 95, 96, 106, 175, 217
 Trablusgarp Harbi (1911-1912) 95, 175, 217
 Trabzon 65, 67, 69, 73, 74
 Trakya 52, 139, 146, 319, 346
 Trieste 108
 Truva 24, 25, 55, 201, 208, 241, 242, 265
 Tunus 230, 257
 Türk 36, 43, 44, 46, 56, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 76, 77, 86, 87, 88, 89, 92, 93, 96, 97, 98, 99, 100, 110, 111, 112, 113, 116, 117, 119, 120, 121, 123, 126, 128, 136, 138, 143, 150, 160, 165, 170, 171, 175, 183, 188, 190, 223, 225, 226, 227, 233, 235, 242, 244, 249, 250, 252, 254, 262, 263, 278, 307, 311, 317, 319, 320, 323, 324, 326, 330, 335, 337, 339, 341, 342, 343, 346
 Türkiye 10, 17, 18, 20, 46, 49, 68, 71, 77, 78, 81, 83, 84, 85, 87, 88, 95, 96, 97, 99, 104, 106, 179, 181, 188, 205, 220, 224, 225, 226, 227, 228, 234, 246, 250, 252, 283, 317, 320, 324, 325, 337, 340, 341, 344
 Türkler 10, 14, 26, 27, 29, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 74, 91, 101, 110, 111, 113, 114, 115, 120, 126, 127, 128, 132, 150, 159, 161, 168, 173, 175, 179, 181, 184, 189, 205, 227, 228, 231, 244, 254, 255, 269, 307,

316, 323, 324, 329, 330, 334, 337, 339, 340, 343, 344, 346

U

Ulysse 11, 15, 23, 24, 25, 26, 40, 41, 45, 47, 58, 62, 72, 73, 74, 89, 105, 117, 119, 127, 131, 176, 190, 207, 208, 209, 216, 220, 221, 241, 245, 255, 265, 280, 311, 312, 313, 322, 323, 329, 346, 347
 Ustrumca 139, 154, 255, 261, 310
 Uzakdoğu 88

V

Vardar 113, 114, 296
 Venizelos 14, 47, 48, 59, 64, 76, 94, 97, 99, 100, 103, 104, 106, 108, 110, 113, 117, 131, 132, 133, 135, 136, 137, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 147, 149, 155, 165, 166, 174, 175, 181, 187, 190, 191, 192, 193, 194, 198, 204, 205, 212, 218, 219, 221, 231, 233, 234, 238, 239, 240, 245, 246, 247, 254, 255, 256, 259, 265, 274, 275, 277, 279, 281, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 293, 294, 295, 300, 301, 302, 304, 305, 308, 309, 319, 320, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 339, 343, 346
 Vercingetorix 37
 Vezüv Yanardağı 176
 Victor Bérard 208
 Victor Hugo 43
 Viktor Dousmanis 142, 155
 von Wangenheim 198, 204, 206

W

Wilhelm Colmar von der Goltz 85, 87

Wilhelm Dörpfeld (Arkeoloji Uzmanı Profesör) 201, 202, 207, 208

X

Xenophon Stratigos 147, 346

Y

Yanya 52, 107, 114, 118, 120, 121, 126, 127, 128, 129, 131, 134, 137, 146, 195, 206, 332

Yenice 113, 114

Ypres Muharebeleri 225

Yunan 9, 10, 14, 24, 25, 26, 27, 29, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 72, 73, 75, 78, 81, 89, 95, 97, 99, 100, 103, 104, 106, 110, 111, 114, 115, 116, 117, 119, 122, 123, 124, 127, 128, 136, 137, 140, 141, 142, 145, 147, 150, 151, 153, 155, 163, 164, 165, 168, 169, 171, 174, 175, 176, 179, 182, 184, 185, 187, 188, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 200, 203, 209, 210, 211, 212, 213, 218, 219, 221, 227, 234, 235, 237, 238, 240, 241, 242, 244, 246, 247, 248, 250, 251, 254, 256, 257, 258, 259, 260, 263, 264, 265, 266, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 275, 276, 277, 279, 280, 283, 284, 285, 286, 289, 292, 293, 295, 299, 300, 301, 305, 308, 309, 310, 315, 317, 318, 319, 320, 322, 323, 324, 327, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 339, 342, 343, 344, 345, 346

Yunanistan 9, 10, 11, 14, 25, 27, 32, 34, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 46,

47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 61, 62, 63, 67, 72, 73, 75, 76, 78, 81, 82, 94, 96, 97, 99, 100, 103, 104, 105, 106, 111, 112, 113, 115, 118, 119, 120, 121, 124, 127, 133, 134, 138, 139, 140, 141, 143, 145, 147, 149, 150, 151, 153, 161, 162, 165, 167, 170, 171, 173, 175, 176, 181, 182, 183, 184, 187, 188, 190, 192, 193, 194, 198, 200, 202, 203, 204, 210, 213, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 226, 227, 228, 229, 231, 233, 234, 237, 238, 242, 244, 245, 246, 247, 248, 251, 252, 254, 257, 261, 263, 264, 266, 267, 269, 271, 273, 275, 276, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 284, 291, 292, 299, 300, 301, 311, 316, 318, 319, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 339, 340, 343, 346, 347

Yunanlılar 9, 10, 25, 34, 35, 37, 41, 43, 44, 45, 46, 54, 58, 61, 104, 111, 113, 114, 116, 120, 127, 128, 131, 137, 138, 139, 144, 149, 162, 164, 170, 175, 183, 188, 189, 190, 194, 195, 196, 197, 209, 218, 219, 231, 242, 244, 245, 250, 251, 252, 253, 256, 263, 269, 270, 271, 272, 277, 281, 284, 285, 287, 288, 295, 300, 307, 312, 315, 316, 319, 323, 324, 330, 331, 335, 339, 342, 343, 346

Yunanlılık (Helenizm) 64, 70, 75, 76, 114, 160, 188, 191, 320, 334

Z

Zeus 24, 37, 241, 269, 312, 323

DAİMA HİLEKÂR

Fransız Bir Gazetecinin Gözünden
Yunan İdealleri ve Propagandaları

Fransız bir muharrir olan Jean Leune, Fransa'da doğmuş ve sonrasında dünya tarihine damga vuran Balkan Harpleri, I. Cihan Harbi ve II. Cihan Harbi'nin bilfiil içinde bulunmuş ve o günleri yaşamış maceralı bir hayattan sonra II. Cihan Harbi'nin sonlarına doğru Alman kuvvetlerine esir olmuş, bu esareti sırasında boğularak hayata veda etmiş ve daha sonra da krematoryumda yakılmıştır.

İşte bu eser, Jean Leune'un önce Balkan Harpleri'nde Yunan ordusunda harp muhabiri sonrasında Cihan Harbi'nde subay olarak içerisinde bulunduğu 1911-1922 yılları arasında kapsamaktadır. Muharrir bu eserinde cihan tarihinin en önemli vak'alarına eleştirel yaklaşabilmiş, yer yer eğlenceli diyaloglarla kitabına renk katmış ve bundan mütevellit de eserinde birçok yazım türünü bir araya toplayabilmiştir. Bu süreçte dönemin kralları, prensleri, başvekilleri, bakanları, generalleri ile daha birçok politikacı ve önemli isimlerle beraber teşrik-i mesai edip görüşmüştür. Özellikle bu dönem içerisinde Atina, İstanbul, Giresun ve İzmir şehirlerini ziyaret etmiş; buralarda, Balkan Harpleri'nde ve Cihan Harbi'nde Yunanlıların Osmanlı aleyhindeki Propagandalarına bizzat şahit olmuş; daha sonra da Cihan Harbi esnasında Yunan ordusunun Tayyare Teşkilâtı'nın ıslahı ile vazifelendirilerek burada yapılan hilekârlıkları görmüş ve 1922'ye kadar da Millî Mücadelemizi takip etmiştir. Tüm bu süreçte muharririn başından geçen olaylardan meydana getirdiği bu eser, Müslüman Türkleri çok fazla alâkadar eden meseleler hakkında o kadar ibretli, merak uyandıran malumat ve müşahedeler içeriyor ki bizim için bu ifadeler, ecnebi bir gazetecinin gözünden pek mühim anlamlar ifade etmektedir.

"Yunanlılar... iki yüzlü değiller, hayasızdırlar. Onlar için önemli olan başarıydı, vasıta ne olursa olsun... Tarihlerinin her devrinde meyveyi almak için ağacı kesmişlerdir. Geleceği açgözlülüğe feda etmişlerdir. Altın yumurtlayan tavuklarını boğmuşlardır... Yunanlılar tarihlerinin en uzak devirlerinde bile haydut ve korsandırlar."

La Gorce, Fransa'nın Atina Büyükelçisi (1855-1857)

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-7760-28-7
9 786257 760287